

■ להלכה, מותר לצאת לרשות הרבים במוך קשור ומהודק באזנה [כדעת הרא"ש] (ש"ע א"ח שג, טו), ובסנדלה יכולה לצאת במוך קשור אף שאינו מהודק (משנ"ב, אולם בשעה"צ הניח דין זה בצ"ע).

אָבֵל בְּשֵׁל כֶּסֶף דְּבָרֵי הַכֵּל מִתָּר, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁמוֹתֶיהָ לְצֵאת בְּשֵׁן של אדם אחר (רא"ש טו, רש"י לעיל סד, ב ד"ה וחכמים בלישנא אחרינא, אולם ראה רשב"א שם). ■ להלכה, בשן של זהב אסורה לצאת, אך מותרת לצאת בשן של כסף ובשן של אדם אחר (ש"ע א"ח שג, יב).

כָּל מִיּוֹדֵי דְּמִינְיָא בֵּיה לֹא אֲתִיָּא לְאַחֲוֵי, וְדוֹקָא בְּדַבְרֵי שֵׁשׁ בו גנאי מועט, אך בדבר שיש בו גנאי מרובה אין חוששים שמא תבוא להראות לחברתה, כמבואר לעיל (סד, ב) במשנה שחכמים מתירים לצאת בטטופת ובסרביטין כשתפורים לסבכה, כיון שאם תסירם יתגלה ראשה (ריטב"א). ויש שפירש, שחכמים חוששים שתראה לחברתה רק בשן של זהב וכדומה, שגם קודם שהסירה אותם ניכר לכל שבעלת מום היא, שאשה שאינה בעלת מום אינה משתמשת בה, אך תכשיט שמסתיר את חסרונה לגמרי, מודים חכמים שיוכלה לצאת בהם בשבת, ולא חוששים שתראה לחברתה (רשב"א).

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר פּוֹטֵר כְּבוֹבָלָת וּבְבִלְזוּחִית שֶׁל פְּלִיטוֹן, וְנִקֵּט 'פּוֹטֵר' (שמשמע מזה שמדרבנן אסור לצאת בהם) אף שמתיר אף לכתחילה לצאת בהן, כתשובה לרבי מאיר שבאותה ברייתא סובר שחייב על כך חטאת (גמ' לעיל סב, א).

מְשֻׁנָּה, הַבְּנוֹת קַטְנוֹת יוֹצְאוֹת בְּחֻטְיֵן שבאזנה, ולא חוששים שמא יזדמן לה טבילה של מצוה ותצטרך להסירם משום חציצה כדרך שחשו לעיל (נו, א) בחוטי צמר שקולעת בהם שעה, כיון שחוטים אלו אינם מהודקים לאזנה ואינם חוצצים בטבילה (רשב"א, ע"פ רש"י). או שחוטים אלו קשורים בצוארה (פיה"מ למב"ם), והם רפויים ואינם חוצצים בטבילה (רמב"ם שבת י, י, וראה בראש יוסף). ויש מפרשים, שאין חוששים שמא יזדמן לה טבילה של מצוה, לפי שטבילה של מצוה אינה מצויה בקטנות, וגם אם יזדמן לה טבילה של מצוה אינה נחפזת לטבול כגדולה ולהיטהר לבעלה (רמב"ן ור"ן בשם יש מפרשים, ובכך מיישבים את קושיית רש"י).

וְאֶפְלוּ בְּקִיסְמִין שְׂפָאָזְנִיהֶם שאינם מיועדים לתכשיט ונוי, אינם נחשבים כמשאוי ויכולה לצאת בהם בשבת הואיל ודרכה בכך (רש"י). ויש שפירש, שהחידוש בקיסמין הוא, שאף שהם מהודקים באזנה יותר מחוטים, אינם חוצצים בטבילה ולכן אין חוששים שתוציאם מחמת טבילת מצוה, ויכולה לצאת בהם (תוס' רא"ש).

עֲרִיבוֹת יוֹצְאוֹת רְעוּלוֹת - ראשן ופניהם עטופות חוץ מעיניהם (רש"י), לפי שגם זה מלבוש ואינו משא (משנ"ב שג, עא). ויש מפרשים, ש'רעלה' מין תכשיט הוא שיש עליו פעמונים (פיה"מ למב"ם, רבינו פרחיה).

וְכָל אֲדָם יְכוּלִים לְצֵאת כֶּךָ, וּבִלְבַד שְׁזָה יְהִיָּה דְרַכְּן וְתַכְשִׁיטֵן (רבינו פרחיה, ריטב"א לעיל סד, ב ד"ה רב ענין). ■ וכן נפסק להלכה (ש"ע א"ח שג, כא, וראה משנ"ב מהד' דרשו שא הע' 59, אם מותר לצאת בבגד שאינו רגיל ללכת בו).

גְּמָרָא בַּת אֲרֵעָא - מכה תחת כף הרגל (רש"י), ומכיון שעשה כן מבעוד יום אין בזה משום איסור רפואה בשבת (ר"י מלוגיל, ריטב"א המיוחס לר"ן, אולם ראה בשו"ע א"ח שבת, מג).

שׁוֹטְחָן בַּחֲמָה וְכוּ', רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹסְרִין, שלא יאמרו שכיבסן בשבת, שאיסור שנאסר משום מראית העין, אסור לעשותו גם בחדרי חדרים (רש"י), ודין זה הוא אף באיסורים שנאסרו משום מראית עין שנראה שעובר על איסור דרבנן, וכגון שמטטיל עם בהמה שיש לה זוג בצווארה, שחושדים בו שהולך למוכרה בשוק (מג"א שא, נו, וראה שם שכן מוכח מהסוגיא כאן, וראה עוד בביאה"ל שא, מה ד"ה בחדרי). ויש סוברים, שמראית עין באיסור דרבנן מותר לעשות בחדרי חדרים (תוס' כתובות ס, א ד"ה ממעכן, וראה במג"א שם שהסוגיא חלוקת בזה). ■ להלכה, אסור להניח בשבת בגד רטוב לייבוש, כדי שלא יחשדו בו שכיבס אותו בשבת, ואסרו לעשות כן גם בחדרי חדרים שאין שם רואים (ש"ע שם), ובמקום שהאיסור הוא משום שיחשדו בו שעבר על איסור דרבנן, יכול לעשותו בחדרי חדרים (משנ"ב שם).

וְהוּא שֶׁקְשׁוֹר לָהּ בְּסַנְדְּלָהּ, שכשהוא קשור בסנדלה אין לחשוש שמא יפול המוך מסנדלה ותבוא לטלטל ברשות הרבים (ריטב"א), וכשלושבת מנעל סגור ואין חשש שהמוך יפול מהמנעל, יכולה לצאת גם במוך שאינו קשור (ריטב"א ד"ה רבי יוחנן, טור א"ח שג). ויש שפירש שכשהוא קשור בסנדלה אין לחוש שמא תשלוף את המוך מסנדלה ותטלטלו ברשות הרבים [ולדבריו גם נעל סגורה חוששים שתשלוף ותטלטל] (מאירי לעיל סד, ב ד"ה ובמוך).

עֲשֶׂתָהּ לָהּ בֵּית יָד מְהוּ - עשתה ידית אחיזה למוך שהתקינה לנדתה, שאין האחיזה במוך מאוס כל כך, ויש לחשוש שתבוא לידי טלטול (רש"י, רשב"א בשם רב האי גאון, וראה ב"ח שפירש שעשתה כעין כפפה לידה כדי להחזיק את המוך). ויש מפרשים, שעשתה ידית אחיזה למוך שבאזנה ובסנדלה, וספק הגמ' הוא האם גם כשיש לו ידית אחיזה צריך לקושרו או לא (רשב"א בשם הראב"ד, ריטב"א המיוחס לר"ן), והטעם, שכשאין לו ידית אחיזה אין דרכה להדק אותו בחוזק לסנדל או לאוזן, כדי שתוכל ליטלו משם לכשתרצה, אך כשיש לו ידית אחיזה ויכולה ליטלו משם על ידי הידית, דרכה להדק אותו למקום בחוזק ואין חשש שהמוך יפול (חלקת בנימין). ■ להלכה, יכולה לצאת במוך שהתקינה לנדתה אף שאינו קשור ואף שיש לו ידית אחיזה, כיון שהוא מאוס ולא חוששים שמא תטלטלנו (ש"ע א"ח שג, טו, וראה לעיל במשנה מהו מוך העשוי לנדתה).

רַבִּי יְנָאי נִפְיָק בְּהוּ לְכַרְמִלִית וְחֻלְקוֹן עָלָיו קָל דְּדוֹר, לפי שרב ינאי סבר שלא גזרו בכרמלית שהאיסור לטלטל בה רק מדרבנן, ועל זה נחלקו עליו כל דורו שלגבי גזירה זו אין הבדל בין רשות הרבים מדאורייתא לכרמלית דרבנן, אך רבי יוחנן יצא לרשות הרבים במוך מהודק [לפירוש הראשון של רש"י, וראה בסמוך], ולכן היו מחכמי דורו שהסכימו עמו (ריטב"א).

לֹא קָשְׂיָא הָא דְּמִיהִדֵּק הָא דְּלֹא מִיהִדֵּק, ורבי יוחנן יצא לרשות הרבים במוך מהודק אף שאינו קשור, וחבריו מחמירים וסוברים שאסור לצאת בו כיון שאינו קשור (רש"י בלישנא קמא). או שרבי יוחנן יצא לרשות הרבים במוך קשור שאינו מהודק, וחבריו מחמירים וסוברים שאסור לצאת בו כיון שאינו מהודק (ע"פ הגר"א שג, לב, בדעת הרא"ש יד). או שרבי יוחנן יצא רק לחצר ולא לרשות הרבים במוך קשור שאינו מהודק, וחבריו מקילים וסוברים שכיון שהוא קשור יכול לצאת בו לרשות הרבים אף שאינו מהודק (רש"י בלישנא בתרא).